

زاینده رود پرآب در عصر قاجار/ تصاویر

۱۷ آبان ۱۳۹۴ ساعت ۲۰:۲۶

در چند روز گذشته پس از ماه‌ها خشکی در زاینده رود آب به بستر خشک آن راه یافت و مردم و کشاورزان منطقه را شادمان کرد.

رودخانه زاینده رود که رگ حیاتبخش اصفهان به شمار می‌رود و در سالهای اخیر به دنبال کاهش بارندگی بارها طعم خشکی را چشیده است در چند روز گذشته پرآب شد و حال و هوای شهر و مناطق اطراف آن را عوض کرد.

گرچه مردم این شهر مدیریت ضعیف در سالهای اخیر را یکی از عوامل خشکی زاینده رود می‌دانند اما منابع تاریخی از خشکسالی‌های مداوم این رود در ادوار مختلف حکایت دارد. به گزارش منابع تاریخی خشکی‌های پیاپی زاینده رود باعث می‌شود ایده انتقال آب به زنده رود که با کارون سرچشمه مشترکی دارد از قرن‌ها قبل مطرح شود. گرچه اولین بار چنین طرحی در کتاب تاریخ یعقوبی مطرح شده اما طرح عملیاتی آن از زمان صفوی و با پایتخت شدن اصفهان در دستور کار قرار می‌گیرد؛ نتیجه کار ایجاد یک بریدگی به طول ۳۰۰ متر، عرض ۶۰ متر و عمق ۵۰ متر بود. "سانسون" سفیر پادشاه فرانسه که در عهد شاه سلیمان صفوی به اصفهان می‌آید ضمن اشاره به خشک شدن زاینده‌رود در فصل تابستان، می‌گوید شاه نقشه‌ای را در نظر گرفته که آب کارون که رودخانه بزرگی در ۱۲ فرسنگی بالای اصفهان است و فقط کوهی آن را از زاینده‌رود جدا می‌سازد به آن ملحق کند. به نوشته او مسیو ژنه، مهندس فرانسوی نیز الحاق آنها را بر عهده گرفته است. با این حال هم او خبر می‌دهد که پروژه با کارشکنی صدراعظم وقت، شیخ علی خان زنگنه، متوقف می‌شود چراکه شیخ علی خان گمان می‌کند در صورت پر شدن زاینده‌رود، دیگر محصولات او در در کرمانشاه و همدان در بازار اصفهان فروش نخواهند رفت. کار انتقال آب در عهد صفوی و قاجار چندان پیشرفتی نمی‌کند گرچه در اوایل مشروطیت مردم "سده" پیشنهاد می‌کنند که کار انتقال آب از سرگرفته شود و مخارج آنرا دویست هزار تومان برآورد می‌کنند اما این طرح نیز به اجرا در نمی‌آید. اما سرانجام در سال ۱۳۲۷ هجری شمسی کلنگ تونل کوه‌رنگ بزمین زده می‌شود در ۲۴ مهر ۱۳۳۲ ش اولین تونل انتقال آب به زاینده رود افتتاح می‌شود. تا این زمان همچنان خشکسالی ادواری در کنار پرآبی سال‌های پر بارش گاه و بی‌گاه چهره زاینده رود را تغییر می‌دهد. در این میان عکاسان قاجاری که به اصفهان سفر می‌کرده‌اند یا عکاسان اصفهانی چون "میناس" عکس‌های زیادی از سالهای خشکی و پرآبی زنده رود در عهد قاجار عکاسی کرده‌اند. از تاریخ عکس‌ها اطلاع دقیقی در دست نیست تنها با توجه به نام عکاسان این عکس‌ها یعنی ارنست هولتز، آنتوان سوریوگین و میناس می‌توان حدس زد که از اواخر عصر ناصرالدین شاه تا اوایل پهلوی اول را شامل می‌شود.

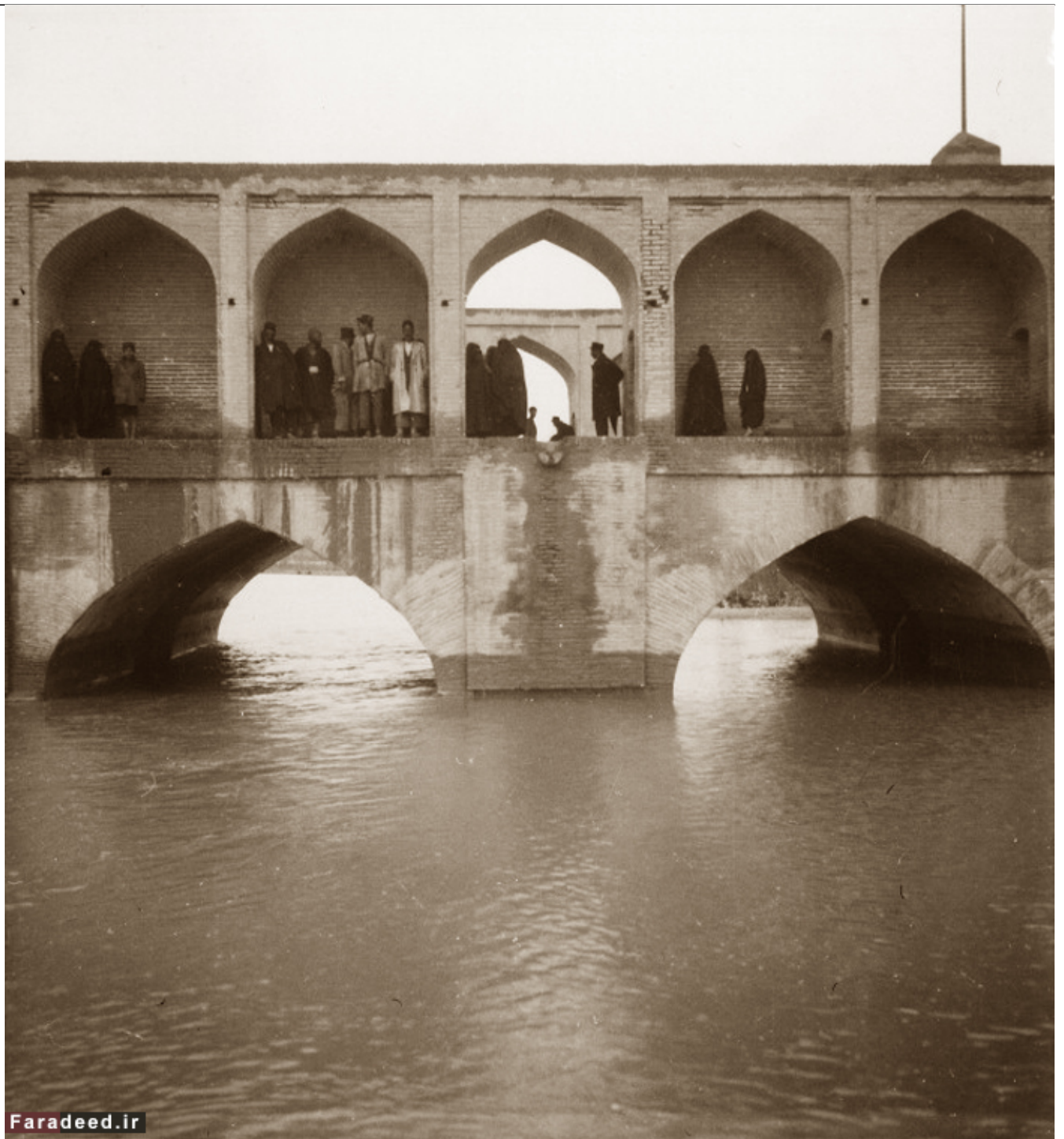

Faradeed.ir

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۳۸۷/تصاویر-قاجار-عصر-پرآب-رود-زاينده>